

Uteksaminering av hovedfagstudenter mars 2003

Fuglestad, Ann Karin: Velferdspolitik og arbeidsmarkedet: En komparativ studie av deltidsarbeidet i Norge og Tyskland.

Haslerud, Gjermund: Framveksten av skatteparadis: Et nytt teoretisk perspektiv og en empirisk analyse.

Østraat, Øystein: External trade in the EU. Who is in charge? A principal-agent analysis of the interaction between the Commission and the member states before the WTO ministerial conference in Seattle 1999.

Øvrebø, Ole-Petter: Etnoregionalistiske partier i Vest-Europa: Fremvekst og utvikling. En bootsk tilpasning av foreliggende forklaringsmodeller.

Karakterhistorikk på grunnfag, 1993-2002

av Ole-Johan Eikeland

Sidan 1993 har eg kvar haust utarbeidd ein liten karakterrappport om grunnfags-sensuren, der har eg vist resultatata på kommisjonsnivå. Desse har så blitt samla i ein felles tabell som viser resultatata år for år. I fjor runda denne rapporteringa ti år.

Resultatet for dei ti åra er presentert her. Tabellen viser karaktergjennomsnittet for studentane som stod, i tillegg til standardavviket og laudprosenten blant desse. Strykprosenten er av dei som møtte til eksamen. I tillegg har eg rekna ut kommisjons-standardavviket, og skilnaden mellom kommisjonen med det dårlegaste og beste gjennomsnittet.

Karakteren på grunnfag har stabilisert seg på gjennomsnittet 2,54, eit gjennomsnitt det etterkvart skal mykje til for å rokke ved. Avviket, målt som standardavvik, er også svært stabilt. Det har variert frå 0,18 til 0,24. Det som har variert mest er laudprosenten og strykprosenten. Den høgaste strykprosenten i denne perioden hadde grunnfagskullet i 1994 (25,4 prosent), lågast hadde kullet i 1999, med 3,3 prosent. Frå 1996 til 2001 var strykprosenten under ti. I 2002 strauk så nesten kvar femte grunnfagsstudent. (Det kan her tilføyast at to av dei som strauk og som klagde, fekk medhald. Strykprosenten i 2002 kan såleis justerast til 17,4.) Laudprosenten har stort sett halde seg rundt 60.

Mange er naturleg nok opptekne av at kommisjonane evaluerer eksamens-svara ut frå same kriterium. I den samanhengen kan ein ikkje vente at karaktergjennomsnittet skal vere nøyaktig likt i alle kommisjonane. Då må ein forutsetje ei fordeling av studentane i kommisjonane som ikkje er mogeleg. Meir fornuftig er det å studere kva som er "det normale" avviket mellom kommisjonane. Det gjennomsnittlege kommisjonsstandardavviket, rekna ut med basis i det uvekta kommisjons-gjennomsnittet kvart semester, er etter ti år 0,052. Det har aldri vore større enn 0,08 eller mindre enn 0,02. Variasjonsbreidda i karaktergjennomsnitta kommisjonsvis ("dårlegaste" minus "beste" kommisjon) har halde seg mellom 0,23 til 0,09, altså frå litt over to tiendedelar til mindre enn ein tiendedel. Gjennomsnitt til variasjonsbreidda er 0,155, altså omtrent halvannen tiendedel.

Tabell. Historisk oversyn over karaktergjennomsnitt, standardavvik, kommisjons-standardavvik, variasjonsbreidda mellom kommisjonane og stryk- og laudprosent i haustsemestra 1993 til 2002. Berre grunnfag. Endra resultatet etter eventuell klagesensur er ikkje tatt med.

Hauptsemestra	Individuelt gjennomsnitt	Individuelt standardavvik	Strykprosent	Laudprosent	Kommisjons-standardavvik	Kommisjons-variasjonsbreidd
1993	2,54	0,20	12,8	61,0	0,04	0,13
1994	2,55	0,22	25,4	50,0	0,08	0,23
1995	2,54	0,21	16,2	56,8	0,06	0,18
1996	2,51	0,18	8,3	54,5	0,02	0,06
1997	2,55	0,24	6,6	63,0	0,06	0,14
1998	2,60	0,24	4,5	55,3	0,06	0,17
1999	2,57	0,24	3,3	55,2	0,05	0,14
2000	2,51	0,21	4,3	63,3	0,03	0,09
2001	2,50	0,22	7,3	61,8	0,08	0,23
2002	2,48	0,23	19,1	66,7	0,04	0,20
Totalt*)	2,54	0,22	10,8	58,8	0,052	0,155

*) Uvegde gjennomsnittstal av dei ti haustsemestra.

Convention of European Students 15.-18. januar 2003

Konventet om Europas Fremtid er EUs største diskusjonsforum for problemstillinger angående EUs egen fremtidige utvikling. 15.-18. januar inviterte Sciences Po i Paris sine samarbeidsuniversiteter for å diskutere de nøyaktig samme temaene i konteksten av et europeisk studentkonvent. Som ett av to læresteder i Norden sendte Institutt for sammenliknende politikk representanter. Totalt deltok rundt 250 studenter fra mer enn ti land i tillegg til et hundretall franske studenter.

Fra Bergen dro Randi Hagen Eriksrud, Lars Erik Svanberg, Eirik Mathisen og Joon Grane Hetland. Høsten 2002 hadde de forberedt seg på emnet Complementary Competencies, analysert og kommet med endringsforslag til Brussel-Konventets arbeidsdokumenter (se <http://european-convention.eu.int>). Tilsvarende forberedelser var også gjort av de andre delegasjonene, hvorav flere av dem fikk ECTS credits for arbeidet.

Noen av de prominente gjestene som deltok i Paris var en tidligere fransk president og nåværende leder av Konventet Valery Giscard d'Estaing, den franske statsminister Jean-Pierre Raffarin, de franske, spanske og ungarske utenriksministrene Dominique de Villepin, Ana Palacio og Péter Balazs, i tillegg til flere medlemmer av europaparlamentet og andre franske toppolitikere. Grunnet det multinasjonale miljøet ble alle plenumskonferansene simultanoversatt til engelsk, fransk - og til tider også tysk - som også var arbeidsspråkene.

Studentkonventet var modellert etter Brussel-Konventet og bestod av ti arbeidsgrupper som tilsvarte de ti arbeidsgruppene i sistnevnte. Deltakerne fra Bergen gjorde seg bemerket ved å bli tildelt verv som ordstyrer, talsmann og representant i studentkonventets koordineringskomité. Ikke verst for en delegasjon på kun fire. I tillegg var det også plenumsdebatter hvor de spesialiserte gruppenes problemstillinger ble diskutert. Resultatet ble et 38-siders dokument med endringsforslag til Konventets arbeid som har blitt overlevert medlemmer av den franske regjering, medlemmer av europaparlamentet og medlemmer av Konventet.

Se <http://www.convention-europeenne.sciences-po.fr>

Deltakerne ble også invitert til en oppfølgingskonferanse i Roma 4.-6. juli kommende sommer.

UNIVERSITETET I BERGEN
Institutt for sammenliknende politikk
Adr: Christiesgt. 15, 5007 Bergen
Tlf: 55 58 21 75/78. Faks: 55 58 94 25
Instituttstyrer:
Professor Stein Kuhnle
Kontaktpersoner:
Ragnhild Stolt-Nielsen
Terese Zeil

1/03

SamPol aktuelt

Økt studentutveksling i 2002

Året 2002 var et fremgangsrikt år for studentutvekslingen i instituttets regi. Vi både sendte ut og tok imot flere studenter enn årene før.

Utgående studenter

I 2002 sendte vi ut 52 studenter. Samlet utgjorde dette 217 måneder. Kvinnene utgjorde 58 % av de utreisende. For 31 studenter var studiepllassen i utlandet ordnet gjennom Erasmus- og Nordplus-avtalene. Til resten benyttet vi oss av andre institusjonsavtaler, eller studentene var freemovere. Plassen som trakk mest studenter, var Fudan i Shanghai. I alt fikk 13 studenter forhåndsgodkjenning for å studere på masterkurset i kinesisk politikk i november-desember. Kurset var på seks uker og spesielt tilrettelagt for nordiske studenter.

Instituttet hadde institusjonsavtaler med 27 universiteter innen Erasmus. Vi sendte ut studenter til 17 av disse. Freie Universität i Berlin var det mest populære studiestedet, der studerte i alt 6 av våre studenter. Som nummer to kommer Sciences Po i Paris med 4 studenter og på 3-delt tredje plass kommer Universidad Autonoma i Barcelona, Vrije Universitet i Brussel og Université Libre i Bruxelles, med 3 studenter hver.

Innen Nordplus er vi med i ett nettverk med 20 universiteter og den ene studenten var i Köbenhavn.

Formålet med utenlandsoppholdet var for 20 studenter å erstatte hovedfagskurs/samle inn data for hovedfagsoppgaven, mens to studenter gjennomforte mellomfagtillegget og 30 studenter tok uspesifiserte laveregradsstudier.

Gjestestudenter

I lopet av året registrerte vi 57 utenlandske studenter på våre kurs. Av disse kom 75% gjennom Erasmus- og Nordplus-avtalene, og resten gjennom andre ordninger. Et nytt trekk i utviklingen er at en del kvotestudenter fra masterprogrammer velger våre hovedfagskurs.

Fra Tyskland fikk vi 14 studenter, fra Frankrike 10 og fra Spania 5. Av de innkomne studenter var det 53 % kvinner. Samlet avla de 325 vektall, dvs. 16,25 arsenheter. Storste del av vektallene ble avlagt i SAS-kursene, 82%. I gjennomsnitt avla hver av de registrerte 5,7 vektall ved ISP.

Aino Hag

Universitetsreformen

SAMPOL 110

Universitetsreformen er i sin tredje måned her på Instituttet, og SAMPOL 110 Stats- og nasjonsbygging – institusjoner og aktorer er det förste emnet våre nye bachelorstudenter er blitt anbefalt å folge. Det er et semesteremne som gir 30 studiepoeng. Emnet skal gi studentene en innforing i de historiske og struk-

turelle vilkårene for stats- og nasjonsbygging i Europa, men de blir også introdusert for problemstillinger knyttet til globalisering og europeisk integrasjon.

Selv om Rokkans modeller fremdeles står sentralt plassert i pensum, er det mye som skiller seg fra det gamle grunnfaget. Emnet tar opp en rekke nye problemstillinger, og studentene har obligatoriske seminar og innleveringer. Stu-

dentene skal i alt levere fire oppgaver i lopet av dette semesteret. To oppgaver i den klassiske essayformen, og to oppgaver i kronikkform.

Forste innlevering i emnedelen Stat, makt, legitimitet er allerede registrert, og de 156 studentene har fått bryne seg på begreper som statsdannelse, territorium, makt og legitimitet. En roff start kan man gjerne kalle det, men seminarledere rapporterer om höy frekvens av forståelse for bybeltets betydning for konsolidering av stater i Europa. Og husk, - i skrivende stund er vi enda i mars måned.

En annen hyggelig melding er at det gode sampol-miljoet ser ut til å stå ved lag. Til tross for at enkelte narmest fikk sjokk da de ble mott med protokollforing i seminargruppe og tette innleveringsfrister, så er förste emnefest arrangert for flere uker siden. I tillegg er planleggingen av studietur godt i gang. Målet er Moskva, om enn etter eksamen dette semesteret...

Ragnhild L. Muriaas

Universitetslektor i sammenliknende politikk

Tidens største mellomfagskull

Mens kurstilbudene under ny gradstruktur lanseres med brask og bram feirer sam.pol. dette semesteret i stillhet en rekord for et av sine gamle studie-tilbud - mellomfaget. Vårsemesteret 2003 er 96 studenter oppmeldt til eksamen i mellomfagstillegget i sammenliknende politikk. Kullet er rekordstort.

Bakgrunnen for rekordtilstrommingen ligger nok delvis i at det er siste semester det gis undervisning på mellomfaget, ettersom dette er et kurs som utfases med avviklingen av cand.mag.-graden. Studenter som fra fôr har grunnfag i sammenliknende politikk, vil derfor gjerne se det som mest tjenlig å supplere med mellomfagstillegget dette semesteret.

Samtidig har instituttet de senere årene merket okende interesse for

mellomfaget, noe som har resultert i forholdsvis mange uteksaminerte studenter enkelte år. Bakgrunnen for dette kan ligge i Kompassprosjektet, satsingen på IKT-støttet undervisning på mellomfaget som ble startet opp høstsemesteret 1999.

Kompassprosjektet har gitt studentene tilbud om tettere faglig oppfølging og tilbakemelding, ett av "Kvalitetsreformens" tiltak som instituttet altså allerede har praktisert i flere år. Ett av Kompassprosjektets resultater er at forholdsvis få studenter faller fra underveis. En annen effekt kan være at mellomfaget har blitt mer populært og at flere av grunnfagsstudentene fortsetter sine studier i sammenliknende politikk ved å ta mellomfaget.

De fleste av kursbøkene i det gamle mellomfaget blir i den nye studiestrukturen inkorporert i emnene i bachelorgraden, både på 100-nivå, da særlig i emnet *SAMPOL 115 Demokrati og demokratisering*, og på 200-nivå i emnene *SAMPOL 212 Politisk mobilisering, sosiale bevegelser, organisasjoner og politiske partier* og *SAMPOL 213 Politisk styring, økonomi og velferdspolitik*.

Jan Oskar Engene

Workshop

Welfare, Multiculturalism and European Development

Course at the Inter-University Centre, Dubrovnik 20-26 April 2003

Directors: Stein Kuhnle, Radovan Vukadinovic, Dzemaal Sokolovic

The project "The Politics of Democratic and Welfare Development in South Eastern Europe: a Network for Research and Education", conducted by University of Bergen, Norway (Rokkan Centre and Department of Comparative Politics), and in co-operation with its partners in the Balkans, the University of Zagreb, Faculty of Political Science, Croatia, and the Institute for Strengthening Democracy, Konjic, Bosnia, organizes the course "Welfare, Multiculturalism and European Development".

Only a month after releasing the Call for Students, the organizers of the Course received more than 130 applications from all over Europe. The interest exceeded all our expectations. Regrettably, not more than 25 will get the chance to attend the event.

Among the participants there will be post-graduate students from Albania, Bosnia, Croatia, Serbia and Macedonia, as well as students from West European countries. In addition to the students selected and funded by the Project, a number of the regional organizations/foundations will send their candidates as well.

Speakers will be: Svein Mønnesland, Oslo, Maja Gerovska, Skopje, Sven Hort, Stockholm, Nanna Kildal, Bergen, Stein Kuhnle, Bergen, Dzemaal Sokolovic, Bergen, Paul Stubbs, Zagreb, Radovan Vukadinovic, Zagreb, The Program is available at: http://www.bosnet.org/democracy_institute/

Nye publikasjoner

Stein Kuhnle, Aksel Hatland og Sven Hort, "A Work-Friendly Welfare State: Lessons from Europe", kapittel 19, s. 321-344, i boken *New Social Policy Agendas for Europe and Asia: Challenges, Experience and Lessons*, redgjørt av Katherine Marshall og Olivier Butzbach, utgitt av The World Bank, Washington, D.C., 2003.

Boken er et resultat av et Asia-Europe Meeting (ASEM) Trust Fund-prosjekt, organisert og koordinert av Verdensbanken. Et seminar om "Asian welfare policy responses to the crash of 1997" ble arrangert i Bergen i et samarbeid mellom SEFOS (nå: Rokkansenteret) og Institutt for sammenliknende politikk i august 2001, blant annet med støtte fra Verdensbanken og som en del av prosjektet. Dette seminaret er omtalt i box 2.7, på s.156-157, i boken. Det arbeides med en egen bok på grunnlag av seminaret i Bergen: *The Asian Economic Crisis and Welfare Policy Responses: Multidisciplinary Approaches*. Den redigeres av Sven Hort, Stein Kuhnle, Rei Shiratori og Decha Sung-kawan. Denne boken, som vil ha 16 bidrag, er planlagt å foreligge høsten 2003.

Nye bøker

Bjørn Bjerkli og Per Selle (red.)

Samer, makt og demokrati
Sametinget og den nye samiske offentligheten. Gyldendal Norsk Forlag 2003. ISBN: 82-05-30773-3.

Sametinget, som ble opprettet i 1989, og tilknyttede forvaltningsorganer er en nyvinning i og en videreutvikling av den norske demokratiske styringsformen. Aldri før er et etnisk basert representativt politisk og administrativt organ blitt etablert. Men hva skjer nå, hva har skjedd, og hvilke problemer står man overfor i tiden som kommer?

Samer, makt og demokrati, redigert av Bjørn Bjerkli og Per Selle, belyser et bredt spekter av problemstillinger: Boken gir et inngående studium av Sametinget som politisk system, den drøfter urfolks stilling innenfor folkeretten og betydning i EU-sammenheng, og sa-

miske sedvaners betydning som rettsgrunnlag. Den tar også for seg kvinnerepresentasjonen på Sametinget, samisk tilhørighet og registrering som velgere, og viser hvilke lokale diskusjoner og stridsemner som gjør seg gjeldene. Og den går nærmere inn på identitetsprosesser, samisk offentlighet og demokrati.

Også mediene og det norske samfunn drøftes, og dessuten: svensk samepolitikk og mulighetene for en fellesnordisk offentlighet. Forfatterens bakgrunn er allsidig: sosialantropologi, juss, filosofi, psykiatri, statsvitenskap, medievitenskap.

Boken drøfter faglig oppdaterte og samtidig høyst aktuelle problemstillinger, som gir et godt innblikk i de store makt- og demokratiutfordringene den samiske institusjonsutviklingen og den nye samiske offentligheten fører med seg.

Øystein Bortne, Per Selle, Kristin Strømsnes:

Miljøvern uten grenser?

Gyldendal Norsk Forlag 2002. ISBN: 82-05-30757-1.

Hvem har makt til å definere et politisk felt som miljøvern? Hvor viktige er de frivillige miljøvernorganisasjonene i det nasjonale demokratiet? Og hvor viktig er det interne demokrati i organisasjonene?

Hvordan er forholdene mellom de tradisjonelle miljøvernorganisasjonene og nye organisasjoner som Bellona og Greenpeace? Hvilke instanser gir bevilgninger til hvem?

Miljøvern uten grenser? gir noen svar på slike spørsmål. Det dreier seg om både miljøvernets innhold, i særlig grad å fastsette dets grenser, og miljøvernets form spesielt organisering og organisatoriske endringer. Demokrati, makt og politisk innflytelse drøftes hele veien fra borgerne til offentlige myndigheters rolle, i hovedsak Miljødepartementets, når det gjelder miljøvernets plassering mellom stat og sivilsamfunn.

Report on the Master Course in Chinese Politics at Nordic Centre, Fudan University, Shanghai, China November – December 2002

The course is an academic joint venture between the School of International Relations and Public Affairs at the Fudan University and the department of Comparative Politics at the University of Bergen. The course gives 10 credits in the European system, equal to 1/6 of an academic year or 15 credits in the old hovedfag system in Norway.

The course was held November 3 – December 13 (six weeks) 2002. It was facilitated and organized by the Nordic Centre at Fudan University.

Responsible organizers:

- Associate Professor Torstein Hjellum, Department of Comparative Politics, University of Bergen;
- Associate Professor Peng Bo, School of International Relations and Foreign Affairs, Fudan University;
- Program Coordinator Maria Heno, Nordic Centre, Fudan University.

The lectures were given by Chinese and Norwegian scholars. 18 Norwegian, 1 Danish and 3 Chinese students participated. As for examination, the students were an essay, graded according to the international standard (A - F) as well as the traditional Norwegian system (1,0-6,0).

The Students Evaluation of the Course

"Most of us visited China for the first time, while some had been in China before

and had some knowledge of the Chinese society and its language. For all of us the course became a highly instructive and professional introduction to Chinese politics. The dialogue between Nordic and Chinese lecturers worked quite well.

To take such a course in China, in touch with its historical and cultural atmosphere, is a great advantage. While the course was arranged, the Communist Party of China held its 16th party congress. This gave us access to first hand experiences of Chinese politics.

The intensity of the course created a social and pedagogical fruitful atmosphere. The excursions added valuable insights to our acquired theoretical knowledge.

The course was very well organized in all respects. We had free access to the facilities at the Nordic Centre and this created a fruitful and pleasant context of the course.

We will strongly recommend a continuation of the course in the "years" to come, with some adjustments."

The Economy of The Course

The course was mainly financed by tuition fees granted Norwegian students by Statens Lånekasse. Some of the students had other sources.

The tuition fees made it possible to upgrade the facilities at Nordic Centre: to buy a new copying machine, power point facilities, enrich the PC-facilities and to supply literature to the Centre's library. There will also be some reserves available for the planning and organizing of a new course.

The Future

We have summarized our experiences and will recommend a new course to be held in 2003. Our conclusions are in line with the positive evaluation given by the students.

We intend to make a new course more Nordic by inviting another Nordic political scientist with China as speciality as coorganizer, and by inviting students from all Nordic countries to participate. 5-8 of the students should be Chinese.

Deadline for applications will be June 15, 2003. For further information please contact Torstein Hjellum. E-mail: torstein.hjellum@isp.uib.no

Torstein Hjellum